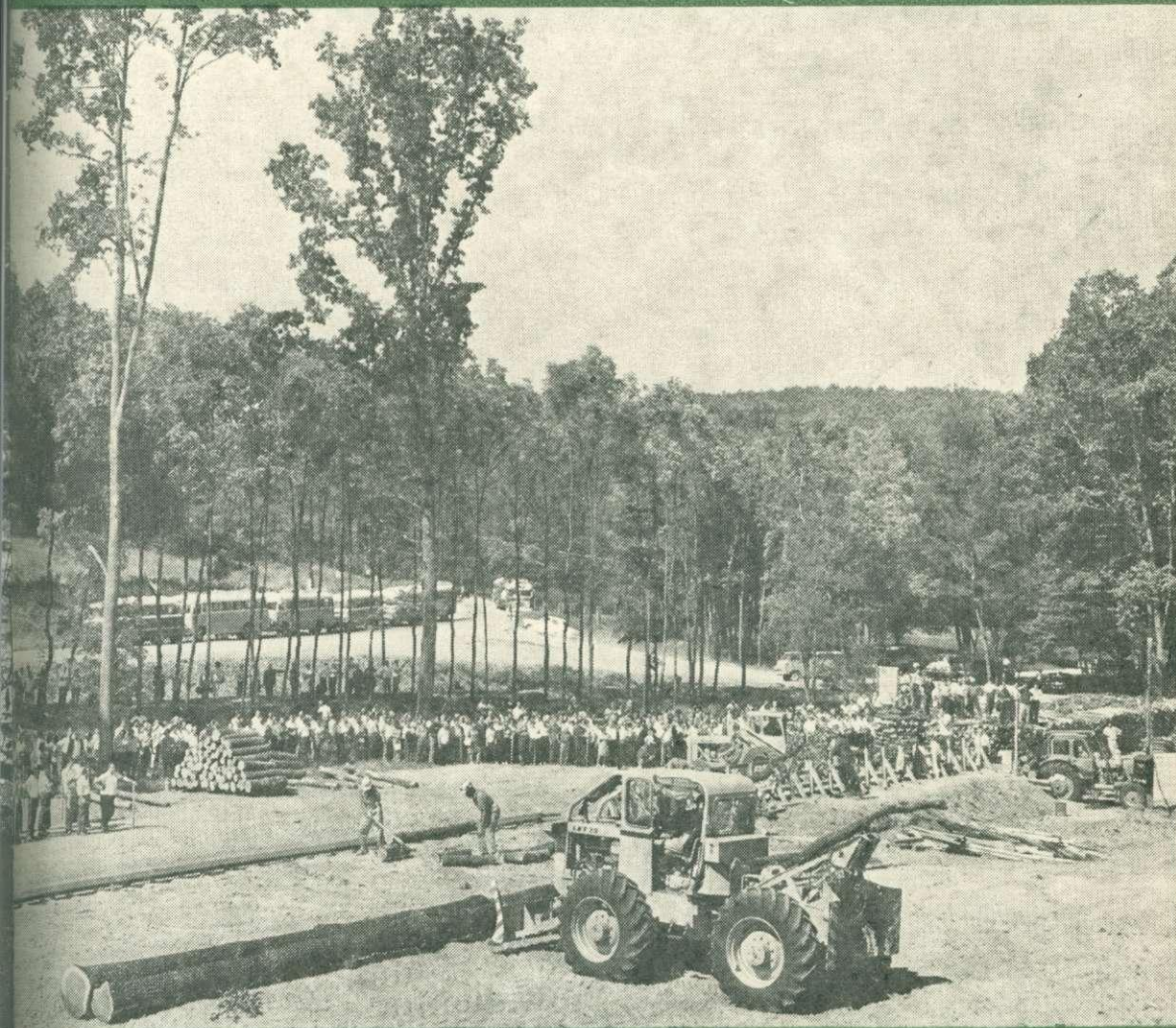

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 108. ÉVFOLYAMA

1973. OKTÓBER • XXII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

TARTALOM

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET KÖZGYŰLÉSE
ÉS FAGAZDASÁGI MŰSZAKI NAPOK 433

Dr. Madas András: Elnöki megnyitó 433

Király Pál: Főtitkári beszámoló 436

Dr. Csontos Gyula: Az erdő- és vadgazdálkodás összhangjának feladatai Gemencen 458

Németh László: A Gyulaji Állami Erdő- és Vadgazdaság gazdálkodási és fejlesztési irányelvei 459

Dr. Fáy Mihály: A Mohácsi Farostlemezgyár fejlesztési célkitűzései 460

Dr. Szőnyi László: Műszaki fejlesztés az erdőültetvényekben 461

Haják Gyula: Az erdei feltáróhálózat fejlesztése 462

Dr. Szepesi László: A fakitermelő aggregátok várható szerepe a hosszúfás fakitermelésben 464

Az 1973. évi Bedő Albert-díjasok 472

Gál István: Erdész filatélia 477

Címkép: Az óbiródi felkészítő pad
Hátlapon: A gyulaji erdő (Foto ERTI, Michalovszky I. felvételei)

СОДЕРЖАНИЕ

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО ОБЩЕСТВА ЛЕСОВОДОВ И ДНИ ЛЕСОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ТЕХНИКИ 433

Д-р Мадаш А.: Вступительное слово председателя 433

Кираль П.: Отчет генерального секретаря 436

Д-р Чонтош Дь.: Задачи гармонии лесного и охотничьего хозяйства 458

Немет Л.: Принципы ведения хозяйства и развития в Дьюлайском лесохозяйстве 459

Д-р Фау М.: Цели, поставленные перед развитием Мохачской фабрики древесно-волоконистых плит 460

Д-р Сёни Л.: Техническое развитие в лесоразведениях 461

Хаяк Дь.: Развитие дорожной сети по освоению лесов 462

Д-р Сепеш Л.: Ожидаемая роль лесозаготовительных агрегатов в заготовке леса хлыстами 464

Лауреаты премии им. Бедő Альберта 1973 г. 472

CONTENTS

THE GENERAL ASSEMBLY OF THE NATIONAL FORESTRY ASSOCIATION 433

Dr. Madas, A.: Opening statement of the President 433

Király, P.: Report of the General Secretary 436

Dr. Csontos, Gy.: Tasks on the harmonization of forestry and game management in the Gemenc region 458

Németh, L.: Directives on the management and development of the Forestry and Game Management Station of Gyulaj 459

Dr. Fáy, M.: Development targets of the fibreboard plant at Mohács 460

Dr. Szőnyi, L.: Technical development in the plantations 461

Haják, Gy.: Development of the forest opening up network 462

Dr. Szepesi, L.: The expectable role of logging combines in tree-length logging 464

The new owners of the „Bedő Albert” prize in 1973 472

AZ ERDŐ

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa
A szerkesztő bizottság levélcíme: 1277 Budapest Pf. 17.
távbeszélő száma: 150-624
Szerkesztő: *dr. Keresztesi Béla*
Szerkesztőségi főmunkatárs: *Jérome René*

A szerkesztő bizottság tagjai:
Balázs István, Budapest;
Beck Antal, Pécs;
dr. Birck Oszkár, Budapest;
Boldizsár Antal, Miskolc;
Botos Géza, Debrecen;
Büttner Gyula, Esztergom;
Deák István, Tamási;
Erdős László, Budapest;
Fila József, Budapest;
Fárbás Oszkár, Sopron;
Gáspár Hantos Géza, Budapest;
Hatler Rudolf, Kaposvár;
dr. Herpay Imre, Sopron;
Iharos Frigyes, Veszprém;
Imreh János, Budapest;
Jahn Ferenc, Eger;
dr. Járó Zoltán, Budapest;
dr. Káldy József, Sopron;
Kiráty Pál, Budapest;
dr. Madas András, Budapest;
Mészöly Győző, Budapest;
dr. Radó Gábor, Budapest;
dr. Sali Emil, Budapest;
dr. Solymos Rezső, Budapest;
dr. Speer Norbert, Budapest;
Stádel Károly, Győr;
Tóth István, Budapest;
dr. Tóth Sándor, Budapest;
Varga Ferenc, Sopron;
Vida László, Szeged;
Vörösmarty Zoltán, Tatabánya.

Kiadja a Lapkiadó Vállalat (Budapest VI., Lenin krt. 9-11. Levélcím: 1906. Postafiók: 223.)
Felelős kiadó: Siklósi Norbert.
Kapják az Országos Erdészeti Egyesület tagjai, előfizethető még a Posta Központi Hírlap Iroda (1900 Budapest V., József nádor tér 1.) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján. Külföldön terjeszti a „Kultúra” Könyv- és Hírlap Kúkereskedelmi Vállalat, H-1389 Budapest, Pf. 149.

Példányszám: 6050
1973 — 1617
Révai Nyomda, Budapest —
F. v.: Povárny Jenő

Index: 25208

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése és Fagazdasági Műszaki Napok

Az Országos Erdészeti Egyesület idei közgyűlését a Bajai Helyi Csoport rendezésében, augusztus 9-én Szekszárdon tartotta. Szorosan kapcsolódtak ehhez a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium Erdőrendelési Főosztálya által a Gyulaji Állami Erdő- és Vadgazdaság területén, valamint a Mohácsi Farostlemezgyárban augusztus 10–11-én rendezett Fagazdasági Műszaki Napok. Az együttes rendezés a társadalmi és hivatali erők szorosabb összefogását kívánta szolgálni a közös cél érdekében és lehetővé tette az Egyesület tagsága szélesebb körének a legújabb erdőgazdasági technika megismerését.

A közgyűlés

A Babits Mihály Művelődési Központ zsúfolásig megtelt színháztermében dr. Madas András egyesületi elnök köszöntötte a különböző országos és helyi, állami, tanácsi és társadalmi szervek és intézmények megjelent képviselőit, a külföldi vendégeket, az összesen mintegy 800 főnyi résztvevőt. Tolmácsolta dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszternek szeretetteljes üdvözlését, jókívánatait a közgyűlésnek, majd megnyitotta azt.

Dr. Madas András:

ELNÖKI MEGNYITÓ

Közgyűlésünk idei jelszava:

„Erdészhivatással tervezd a jövőt!”

Már a múlt évi közgyűlésen jeleztük, hogy *idén a legfontosabb feladatunk az erdőgazdaság és faipar hosszútávú, stratégiai feladatainak kidolgozása, meghatározása lesz mind népgazdasági, mind üzemi szinten. Ezt a feladatot ala-*

pos előkészítés alapján szerveztük meg és adtuk ki a szükséges intézkedéseket a vállalati munkához. Az erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, költségvetési gazdaságaink, faipari üzeimeink megszervezték a tervező csoportokat és a távlati elképzelések kidolgozása mind a minisztériumban, mind a vállalatoknál teljes erővel folyik.

Nagy lendületet adott a távlati tervezési munkához az elmúlt év őszen Buenos-Airesben tartott VII. Erdészeti Világkongresszus, melyen hazánkat erős delegáció képviselte és amelynek legfontosabb tanulságait két kötetben, kereken 600 oldal terjedelemben a közelmúltban a vállalatainknak megküldtünk.

A MÉM a tavasszal tárgyalta meg a „Környezetvédelem helyzete és feladatai a MÉM irányítása alá tartozó intézményekben és ágazatokban” című előterjesztést, amelyet a MÉM Erdőrendezési Főosztálya terjesztett elő. Az előterjesztést és határozatot megküldtük valamennyi miniszternek, megyei pártbizottság és megyei tanács elnökének, valamint az erdészeti és faipari intézmények és vállalatok vezetőinek. A tavasszal az ERTI, valamint az OEE „Erdők a közjóért” szakosztálya egy-egy országos rendezvényen vitatta meg az állami igazgatás, a kutatás, a társadalmi szervek feladatát az erdők környezetvédelmi szerepének helyes meghatározásában és célkitűzéseiben.

Megalakult a MÉM Fa gazdasági Tanácsa és mellette három bizottság. Ez utóbbiak a számítástechnika alkalmazásával, a fűrészüzemi rekonstrukcióval, illetve a faanyagvédelem országos kérdésével foglalkoznak. Az erdőgazdaság gépesítésének fejlesztésére külön bizottságot nem szerveztünk, itt az OEE Gépesítési Szakosztályára támaszkodik a Fa gazdasági Tanács.

A TV, Rádió, a sajtó újabban sokkal többet és szakszerűbben foglalkozik a fa gazdaság kérdéseivel és ma már sokrétűen mutatja be az erdők funkcióit, az ipari fejlődést, ágazatunk helyét, szerepét, jelentőségét, amiért ezúton is köszönetet mondunk a TV, Rádió és sajtó munkatársainak, akik nagy szeretettel és hozzáértéssel foglalkoznak az erdők szerepével, a lakosság és az erdők kapcsolatával.

Az erdőrendezés feladata is jelentősen megnőtt, az üzemtervek ütem szerinti készítése mellett az idén felméri az ország egész nyárterületét, hogy megfelelő adatokkal rendelkezünk az ötödik ötéves terv tervezéséhez, részt vesznek a távlati koncepciók kialakításában és egyre jobban összefogóivá válnak a környezetvédelmi munkának.

Az elmondottak mellett még számos fontos intézkedés jelzi, hogy az erdőgazdaság és faipar területén a munka megélénkült, a gyorsabb fejlődés feltételei folyamatosan megteremtődnek. Ebben jelentős szerepe van az Egyesületnek, az Egyesület tagságának, az erdőgazdaság és faipar dolgozói széles körének.

Az elmúlt évben megtett intézkedések alapozó jellegűek, az előttünk álló időkben most ezekre építve

- egyrészt ki kell alakítanunk a végleges távlati fejlesztési koncepciókat mind országos, mind üzemi méretekben,
- konkrétan meg kell határozunk az ötödik ötéves terv célkitűzéseit az egész fa gazdaság területén és ennek keretében meg kell fogalmaznunk a MÉM alá tartozó intézmények és vállalatok számára a következő tervperiódusokban megvalósítandó feladatokat,
- a kialakult elgondolások alapján meg kell gyorsítani a műszaki fejlesztést az erdőgazdaságban és a feldolgozó iparban a legkorszerűbb technika alapján és növelni kell az erdők közjóléti szerepét már a negyedik

ötéves terv időszakában is, hogy megfelelő átmenetet teremtsünk az ötödik ötéves tervre.

A távlati koncepciók kialakításának fontosságát azért hangsúlyozzuk, mert a két évtizede kialakult és jól bevált fejlesztési elgondolások módosulásra szorultak többek között éppen a koncepció végrehajtása következtében kialakult új helyzet és feltételek miatt. Egész gazdasági és társadalmi rendszerünk lényegesen fejlettebb és ez új, magasabb követelményeket támaszt az egész gazdasággal szemben. A kialakuló és előreláthatóan két évtizedre szóló fejlesztési stratégia kirajzolódó főbb vonásai a következők:

1. A gazdasági és társadalmi fejlődés következtében az erdők iránti igények növekednek, sokrétűvé válnak. Ma már a fatermelés mellett a környezetvédelem, a szociális-üdülési feladatok is mind több súlyt kapnak. Az erdők hármaskörének harmonikus érvényesítése egyik legfontosabb feladatunk a jövőben.
2. A termelési feladatok közül a következő 5—6 évben az erdőgazdasági munkákban át kell térni az egyes műveletek gépesítéséről a teljes folyamatok gépesítésére. Ehhez a minisztériumnak meg kell határozni azokat az — elsősorban szocialista államokban gyártott — gépeket, amelyeknek a segítségével az egyes gazdaságokban a komplex gépesítés megoldható.
3. A fa elsődleges feldolgozásában megfelelő arányokat kell kialakítanunk a cellulóz-papíripar, a forgács-farost-nyervezettlemezipar és a fűrészipar között.

Az elmúlt két évtizedben erőteljesen fejlesztettük a farost- és forgácslemezipart és ennek eredményeképpen az európai élvonalba tartozó lemeziparunk van mind az üzemek méretét, technológiáját, mind a lombosfaanyag nagyarányú részarányát tekintve. Ezen a területen az eddigi ütemben kell a fejlesztést folytatni, ami lényegében azt jelenti, hogy minden ötéves tervben egy-egy új, nagyobb farost-, illetve forgácslapüzemet kell létesíteni az esetleges rekonstrukciók mellett.

A cellulóz-papíripar nagyarányú fejlesztéséhez szükséges nyersanyag biztosítása érdekében jelentős, közel 100 000 hektár nagyságú nyártelepítést végeztünk, illetve végzünk. Az eredetileg elgondolt nagykapacitású cellulóz- és papírgyár létesítése azonban ma már nem látszik gazdaságosan megvalósíthatónak, ezért az újabb és megalapozottabb vizsgálatok alapján célszerűbbnek látszik a nemzetközi együttműködés lehetőségeinek figyelembevételével kooperációban feldolgozni a rendelkezésünkre álló papírfa-mennyiséget. Ez egyben azt is jelenti, hogy nem kell erőltetnünk a rövid vágásfordulójú nyártermelés útján papírfa-céltermelést, hanem az üzemi gazdaságosságnak és jövedelmezőségnek is jobban megfelelő hosszabb vágásforduló alkalmazásával fűrész- és hámozási rönk méretek elérésére kell törekednünk az eredetileg cellulóz-nyárasoknak nevezett célállományokban is. A cellulóz- és papíripar fejlesztése elsősorban a meglévő üzemek rekonstrukciójával, bővítésével oldandó meg, figyelembe véve azokat a kedvező lehetőségeket, amelyeket a Szovjetunióval kötött szerződések biztosítanak a közös beruházás révén megvalósuló fenyő alapanyagú cellulózipar termékei révén a papírgyártás fejlesztésére olyan termékstruktúrában, ami a belső szükséglet igényeinek jobban megfelel. A fűrészipar fejlesztésében elmaradtunk és ez akadályozza a hazai rönk alapanyag jó minőségű, gazdaságos feldolgozását a bútorigar és építőipar, valamint a többi hazai felhasználó és az export számára. Ezért erőnket a következő években elsősorban a fűrészipar fejlesztésére kell koncent-

rálnunk. A meglevő fűrészüzemek és mintegy 200 fagyártmányüzem helyett 30—40 korszerű fűrészüzemet kell létesítenünk, részben új telephelyen, részben — főleg — meglevők rekonstrukciójával, a korszerűtlen üzemeket pedig le kell állítanunk, amint az új kapacitások belépnek. Az új, illetve rekonstruált üzemekben *vertikumokat kell létesíteni a bútóipar, az építőipar, illetve az export igényeinek kielégítésére*, megfelelő szárítókkal és korszerű gépekkel.

4. A környezetvédelem feladatai sokrétűek az erdőgazdaságban. Itt utalok az ez évben megrendezett konferenciákra, amelyek részletesen feltárták feladatainkat e területen. *A szociális-üdülési funkció iránt hirtelen nőttek meg az igények.* A Budapest üdülési igényeit kielégítő Pilisi Parkerdőgazdaság mellett számos városunk jelentkezett már a városkörüli parkerdők létesítése iránti igényével. Ezen a területen *különösen nagy feladat vár az OEE illetékes szakosztályára, helyi csoportjaira*, mert a társadalmi igények társadalmi úton való felmérése lényegesen megalapozottabbá teheti mind a tervezést, mind a megvalósítást. Itt az állami eszközök mellett számításba kell venni a tanácsok és vállalatok eszközeit és a társadalmi munkát is.

A *vadgazdálkodásban* általában jól halad a vadászati üzemtervek megvalósítása és ezzel a jobb összhang kialakítása a vadászat, erdőgazdaság és mezőgazdaság között. Remélhető, hogy a tervek következetes végrehajtása csökkenti a vadkárt mind a mezőgazdasági üzemekben, mind az erdőgazdaságokban és növeli a vadállomány minőségét, trófeáinak értékét.

Az elmondottakból is látható, hogy nőnek az erdőgazdaságokban a társadalmi jellegű, az emberek széles körét közvetlenül érintő feladatok és ez növeli a társadalmi szervek — az Országos Erdészeti Egyesület — szerepét. Az Egyesület fennállásának több mint egy évszázada alatt sosem volt még ilyen lehetősége a vezetőségének és tagságának, hogy közvetlenül befolyást gyakoroljon az erdészet és faipar fejlődésére, irányítására. Az erdészet dolgozóin múlik tehát nagyrészt, hogy mennyire él a lehetőségekkel. Ismerve az erdészek szakmaszeretetét, hivatástudatát, reálisan lehet számolni azzal, hogy az erdészet és faipar dolgozói lelkesedéssel fognak hozzá megnövekedett feladataik ellátásához és egyre inkább válnak aktív tervezőivé és végrehajtóivá a kitűzött és vállalt feladatoknak.

*

Az elnöki megnyitót a szokásos főtitkári beszámoló követte.

Király Pál:

FŐTITKÁRI BESZÁMOLÓ

Alapszabályainknak és a törvényes előírásoknak megfelelően előterjesztem jelentésemet a közgyűlésnek Egyesületünk helyzetéről, a múlt évi közgyűlés óta végzett munkáról, fontosabb eredményeinkről és problémáinkról.

Munkánk politikai feltételei

Az elmúlt év során munkánk keretét, lehetőségeit, a fejlődést — mint mindig — *a politikai viszonyok* alakulása határozta meg.

Ismeretes, hogy a nemzetközi politika síkján a felgyülemlett problémák és kialakult feszültségek megoldásának szükségessége a nagyhatalmak kapcsolataik átértékelésére készítette. Ez a törekvés *Európa számára kedvező változást hozott. Világviszonylatban* a szovjet—amerikai közeledés, *európai viszonylatban*